

Miza e qershisë
(*Rhagoletis cerasi*(Linnaeus))

MENDIM BAÇAJ
ATHINA LLAMBRO

DËMTUESIT E BËRTHAMORËVE

1. Morrat:

Morri i gjelbër i pjeshkës,

Bimët strehuese:

Strehuesi kryesor në të cilin depoziton dhe vezën dimëruese, ndër bërthamorëve, pjeshka dhe bajamja janë speciet e preferuara të tij.

Luftimi

Luftimi i afideve shpesh rezulton i vështirë, edhe pse me tegument delikat, për shkak të fenomeneve të rezistencës fiziologjike të kryqëzuar dhe të shumëfishta.

Përdredhja e gjethëve ndihmon në uljen e efikasitetit të ndërhyrjeve kimike.

Ndërhyrjet agronomike

Në zonat me klimë të butë largimi i shpejtë i thithakëve ul infeksionin fillestar të afideve dhe vonon avancimin e tyre drejt degëzave të reja.

Në çdo rast është mirë të parashikohen plehrime të balancuara, duke evituar sasi të larta të lëndëve azotike.

Ndërhyrjet biologjike

Morri jeshil	Morri i zi (<i>Brachycaudus persicae</i>)	Morri i zi i pjeshkës (<i>Brachycaudus</i> [= <i>Appelia</i>] <i>schëartzi</i>)
		
Mbrojtja e bërthamoreve nga morrat		
	<p>Confidor Oil* 2-2,5 litra/hl (24-30 litra/ha)</p> <p>Confidor 200 SL 50 ml/100 litra (600 ml/ha)</p> <p>Oliocin Flexi 1,5-2 litri/hl</p> <p>Ne pjeshke, nectarine dhe kajsi</p>	
Hapja e sythave		Botone te luleve te kuqe
Kundër gjeneratave verore		Calypso 25 ml/hl

Predatorët dhe parazitët zhvillojnë aktivitetin e tyre maksimal pas fazës së rritjes së numrit të afideve, pra kur demit mbi kulturën që duhet mbrojtur është kryer.

Në fushë të hapur lufta biologjike bazohet vetëm në potencialin e popullatave të armiqve natyror, duke evituar trajtimet paraprake, duke ndërhyrë e duke përdorur aficide selektive.

Trajtimet kimike

Të përdoren lëndë aktive dhe të gjitha masat që favorizojnë armiqtë natyral (të evitohen trajtimet gjatë lulëzimit ose kur niveli i parazitizmit dhe ose/predatimit kalon 30-40%, duke ndërhyrë në kalimin e pragjeve të sipërpërmendura). Për të kufizuar lindjen e formave rezistente është e nevojshme të alternohen lëndët aktive.

Vajrat e bardha janë të efektshme në bërthamorë kundër femrave themeluese kur përdoren në fazën e fryrjes së sythave. Dy ndërhyrje të tjera mund të jenë të nevojshme (në rënien e petaleve dhe pas tre javësh)

2. Miza e qershisë

Cydia funebrana (Treitsschke) (Lepidoptera Tortricidae)

Luftimi:

Monitorimi dhe marrja e kampioneve

Kurthet kromotropike me ose pa kripa amoniakale, vendosen në fushë në anën jugore të kurorës, duke vendosur të paktën 3 /ha, pak para fillimit të fluturimeve.

Kurthet shërbejnë për të ndjekur ecurinë e fluturimeve të mizave dhe për të sinjalizuar momentet e ndërhyrjes.

NDËHYRJET AGRONOMIKE

Punime të vazhdueshme të tokës, mbi të gjitha ato brenda kufijve të kurorës, përcaktojnë ngordhshmëri të pupave si për efekt mekanik ashtu edhe duke i nxjerrë në sipërfaqe, duke i bërë pre të zogjve dhe faktorëve metereologjik.

Kjo praktikë, shoqëruar dhe me vjeljen me kujdes të gjitha frutave, ulin në mënyrë të ndjeshme praninë e popullatës deri në zhdukjen totale të mizës prej gjithë pemëtores.

TRAJTIMET KIMIKE

Mund të kryhet një trajtim i vetëm me bazë dimethoati ose formothion, duke shmangur pragjet e sipërpërmendura, duke respektuar kohët e sigurisë. Lëndët aktive të sapo përmendura janë citotropike dhe mund të shkaktërojnë si vezët ashtu edhe larvat e sapolindura, ashtu si dhe të rriturit e mundshëm që janë prezent në çastin e trajtimit.

Kurthet proteinike të helmuara me estere fosfori karbamike, të shpërndarë vetëm në anën e kurorës, e cila është me shumë e ekspozuar nga dielli, janë gjithashtu ndërhyrje efikase.

Në kultivarët e hershëm ndërhyrjet kimike janë të panevojshëm

